

กฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งวัตถุอันตรายและของเสีย
อันตราย ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม

นางศรีจันทร์ อุทัยภาส
ผู้อำนวยการสำนักควบคุมวัตถุอันตราย
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

1

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
- ประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2546
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2546
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547

2

พระราชบัญญัติวัดอุ้มอัญญา พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายหลักที่การประกาศควบคุม
การขนส่งได้นำมาใช้ โดยอาศัยมาตรา 5 วรรคสอง
มาตรา 18 วรรคสอง มาตรา 20(1) และมาตรา 40(1)
แห่งพระราชบัญญัติวัดอุ้มอัญญา พ.ศ. 2535 มาบังคับใช้
รวมทั้งการขนส่งของเสียอันตรายด้วย

3

ของเสียอันตราย จัดเป็นวัดอุ้มอัญญา
ชนิดที่ 3 ตามพระราชบัญญัติวัดอุ้มอัญญา พ.ศ. 2535
ซึ่งการขนส่งต้องได้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่ง
วัดอุ้มอัญญาเพื่อขนส่ง (วอ. 8)

4

ประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่ง วัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2545

สารสำคัญของประกาศมติฯ มีรายละเอียด ดังนี้

- “การขนส่ง” หมายความว่า การขนส่งวัตถุอันตรายทางบกด้วยรถหรือพาหนะอื่นใด แต่ไม่หมายความรวมถึงการขนส่งวัตถุอันตรายทางรถไฟ
- “ผู้ขนส่ง” หมายความว่า บุคคลที่ประกอบการขนส่งและให้หมายความรวมถึงบุคคลอื่นใด ซึ่งผู้ขนส่งได้มอบหมายช่วงต่อไปให้ทำการขนส่งด้วยไม่ว่าจะมีการมอบหมายช่วงกันไปที่ทอดก็ตาม

5

ประกาศมติฯ (ต่อ)

- “ผู้รับวัตถุอันตราย” หมายความว่า บุคคลที่รับวัตถุอันตรายจากผู้ขนส่ง
- “หน่วยงานที่รับผิดชอบ” หมายถึง กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- “ฉลาก” หมายความว่า สัญลักษณ์ที่เป็นรูปภาพซึ่งติดไว้ที่หีบห่อเพื่อแสดงความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายในการขนส่ง โดยมีขนาดลักษณะ และข้อความตามข้อกำหนดการขนส่งวัตถุอันตรายที่แนบท้ายประกาศนี้
- “เครื่องหมาย” หมายความว่า สิ่งที่ทำขึ้นประกอบด้วยชื่อที่ถูกต้องของวัตถุอันตรายและหมายเลขสหประชาชาติ รวมทั้งสัญลักษณ์หรือข้อความอื่นใด นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในฉลากและป้าย ซึ่งติดไว้ที่หีบห่อหรือบนผิวนอกของแท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้ แท็งก์ที่ติดตรึง ตู้สินค้าหรือพาหนะเพื่อเตือนถึงอันตรายของวัตถุอันตราย นั้น

6

ประกาศมติฯ (ต่อ)

- “เอกสารกำกับการขนส่งวัตถุอันตราย” หมายความว่า เอกสารที่มีการระบุชื่อ ประเภทหรือประเภทย่อยของวัตถุอันตราย หมายเลขสหประชาชาติ กลุ่มการบรรจุและปริมาณวัตถุอันตราย ตลอดจนการลงลายมือชื่อผู้ขนส่งและผู้รับวัตถุอันตราย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดการขนส่งวัตถุอันตรายที่แนบท้ายประกาศนี้
- “บรรจุภัณฑ์” หมายความว่า ภาชนะบรรจุและองค์ประกอบอื่น ๆ หรือวัสดุที่จำเป็นเพื่อให้ภาชนะนั้นปิดวัตถุอันตรายที่บรรจุอยู่อย่างมิดชิด

7

ประกาศมติฯ (ต่อ)

- “หีบห่อ” หมายความว่า ผลิภัณฑ์สำเร็จรูปในการบรรจุ ประกอบด้วย บรรจุภัณฑ์และสิ่งทีบรรจุเพื่อการขนส่ง
- “บรรจุภัณฑ์ชนิด IBC_S (INTERMEDIATE BULK CONTAINERS)” หมายความว่า บรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดบรรจุไม่เกิน 3,000 ลิตร ที่ได้รับการออกแบบสำหรับการขนย้ายด้วยเครื่องจักร และผ่านการทดสอบความต้านทานต่อความดันที่เกิดจากการขนส่ง
- “แท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้” หมายความว่า สิ่งที่ทำขึ้นเพื่อบรรจุและถ่ายเทวัตถุอันตราย โดยไม่ต้องถอดอุปกรณ์โครงสร้าง และเมื่อได้มีการบรรจุเต็มพิกัดแล้วสามารถและเคลื่อนย้ายได้

8

ประกาศมติฯ (ต่อ)

- “แท็งก์ติดตริง” หมายความว่า สิ่งที่ทำขึ้นเพื่อบรรจุวัตถุอันตรายซึ่งติดตริงอยู่กับตัวรถอย่างมั่นคงและแข็งแรง เช่น แท็งก์ติดตริงถาวรกับตัวรถ (FIXED TANKS) แท็งก์ติดตริงไม่ถาวรกับตัวรถ (DEMOUNTABLE TANKS) แท็งก์คอนเทนเนอร์ (TANK-CONTAINERS) แท็งก์สับเปลี่ยนได้ซึ่งผนังโครงสร้างทำด้วยโลหะ (TANK SWAP BODIES WITH SHELLS MADE OF METALLIC MATERIALS) รถติดตั้งภาชนะบรรจุก๊าซเรียงกันเป็นดับ (BATTERY-VEHICLES) และภาชนะบรรจุก๊าซแบบกลุ่ม (MULTIPLE-ELEMENT GAS CONTAINERS หรือ MEGCs) แท็งก์พลาสติกเสริมไฟเบอร์ (FIBER-REINFORCED PLASTICS TANKS หรือ FRP) และแท็งก์บรรจุของเสียที่ทำงานภายใต้สุญญากาศ (VACUUM OPERATED WASTE TANKS)

9

ประกาศมติฯ (ต่อ)

- “ประเภท” หมายความว่า คุณสมบัติของวัตถุอันตราย ซึ่งแบ่งตามคุณสมบัติความเป็นอันตรายออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่
 1. วัตถุระเบิด
 2. ก๊าซ
 3. ของเหลวไวไฟ
 4. ของแข็งไวไฟ สารที่ลุกไหม้ได้เอง และสารให้ก๊าซไวไฟเมื่อสัมผัสกับน้ำ
 5. สารออกซิไดส์ และสารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์
 6. สารพิษและสารติดเชื้อ
 7. วัสดุกัมมันตรังสี
 8. สารกัดกร่อน
 9. วัตถุอันตรายอื่น ๆ ซึ่งไม่จัดอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 2

10

ประกาศมติฯ (ต่อ)

- “ประเภทย่อย” หมายความว่า คุณสมบัติความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายแต่ละชนิดที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นประเภทย่อยได้ตามความรุนแรงหรือความคล้ายคลึงกัน
 - “ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งวัตถุอันตราย” ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย ผู้ขนส่ง ผู้ขับรถ และผู้รับวัตถุอันตราย

11

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2546

สาระสำคัญของประกาศกระทรวงฯ มีรายละเอียด ดังนี้

- ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขนส่ง ผู้ส่งออก ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย ผู้ขับรถ และผู้รับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2545 นับตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2546 เป็นต้นไป

12

- แท็งก์และบรรจุภัณฑ์ที่สร้างขึ้นภายหลัง วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 ต้องเป็นไปตามประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. 2545 (ภายใน 360 วัน นับจาก วันที่ 8 ตุลาคม 2546)

- ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขนส่ง และผู้มีไว้ในครอบครอง ต้องนำแท็งก์ยึดติดถาวรกับตัวรถ (FIXED TANKS) ที่ใช้บรรจุวัตถุอันตรายไปขอขึ้นทะเบียนแท็งก์ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม

- ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขนส่ง และผู้มีไว้ในครอบครองที่ใช้ แท็งก์ยึดติดถาวรกับตัวรถ (FIXED TANKS) ขนส่งวัตถุอันตราย ก่อนประกาศฉบับนี้ ใช้บังคับให้ใช้ได้ไปจนครบสามปีปฏิทินนับจาก ปีที่ออกประกาศ (สิ้นปี พ.ศ. 2548) เท่านั้น

13

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. 2547

สาระสำคัญของประกาศฯ มีรายละเอียด ดังนี้

“วัตถุอันตราย” หมายความว่าของเสียอันตรายที่อยู่ในความ รับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามประกาศกระทรวง อุตสาหกรรมออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

“ผู้ขนส่งของเสียอันตราย” หมายความว่า ผู้ขนส่งตาม ประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุ อันตรายทางบก พ.ศ. 2545

14

“ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย” หมายความว่า ผู้มีไว้ในครอบครองของเสียอันตรายตั้งแต่ 100 กิโลกรัมต่อเดือนขึ้นไป แบ่งออกเป็นสองขนาดดังนี้

(1) ขนาดใหญ่ ได้แก่ ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายตั้งแต่ 1,000 กิโลกรัมต่อเดือนขึ้นไป

(2) ขนาดกลาง ได้แก่ ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายตั้งแต่ 100 กิโลกรัมต่อเดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง 1,000 กิโลกรัมต่อเดือน

ผู้มีไว้ในครอบครองของเสียอันตรายไม่เกิน 100 กิโลกรัมต่อเดือน ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงฉบับนี้

15

“เอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย” หมายความว่า เอกสารที่ออกให้ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสียอันตรายและผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายเพื่อเป็นหลักฐาน ในการมอบหมายให้ขนส่งของเสียอันตรายที่อยู่ในความครอบครองของตนจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง

“เลขประจำตัว” หมายความว่า เลขที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม ออกให้กับผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสียอันตรายหรือผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย เพื่อใช้ในการติดตามการขนส่งของเสียอันตราย ตามระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย

16

ให้ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสีย
อันตรายหรือผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย
ต้องแจ้งเพื่อขอมิเลขประจำตัวตามแบบกำกับกรชนส่ง-01
ทำประกาศกระทรวงนี้ และให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม
ออกเลขประจำตัวให้กับผู้แจ้งภายในเจ็ดวันทำการนับจาก
วันที่ได้รับแจ้ง

17

ขอขอบคุณ

&

สวัสดิ์

18